

Voorstel: Nationaal Zwemlesverlof als Duurzame Oplossing voor Zwemveiligheid

Aanvulling op de Kamerbrief van Staatssecretaris Karremans (april 2025)

Door: Nederlandse Stichting Water- & Zwemveiligheid (NSWZ)

Samenvatting

In de Kamerbrief van staatssecretaris Karremans wordt erkend dat zwemvaardigheid bij kinderen van groot belang is, maar besloten wordt om schoolzwemmen niet landelijk opnieuw in te voeren. In plaats daarvan wordt gezocht naar innovatieve, duurzame oplossingen. De Nederlandse Stichting Water- & Zwemveiligheid (NSWZ) stelt voor om een nationaal zwemlesverlof in te voeren. Dit verlof biedt werkende ouders van kinderen tussen de 4 en 8 jaar de mogelijkheid om tijdens schooltijd hun kind naar zwemles te begeleiden.

Het voorstel sluit aan bij de ambities van de staatssecretaris, versterkt de zwemlesinfrastructuur, en biedt praktische voordelen voor ouders, kinderen en de zwemsector. Het is een kostenefficiënte en duurzame oplossing die ouders ondersteunt zonder de druk op het onderwijs verder te verhogen.

Waarom zwemlesverlof?

- 1. Vroeg starten is efficiënter**
Kinderen die op jonge leeftijd starten met zwemles (tussen de 4 en 5 jaar) leren sneller en zijn fysiek beter in staat om zwemvaardigheden op te nemen. Op deze leeftijd heeft lesverzuim minimale impact op de cognitieve ontwikkeling, wat het een efficiënte investering maakt in de zwemveiligheid van kinderen.
 - 2. Verlichting voor het onderwijssysteem**
Zwemlesverlof voorkomt dat scholen verantwoordelijk worden voor het organiseren van zwemlessen, wat hen ontlast van logistieke en organisatorische lasten. Het voorkomt ook dat onderwijstijd van andere vakken opgeofferd moet worden voor schoolzwemmen, wat de werkdruk op docenten verlicht.
 - 3. Betere leeromstandigheden in het zwembad**
In tegenstelling tot schoolzwemmen, waar vaak grote groepen aanwezig zijn, kunnen kinderen in kleine groepen effectiever leren zwemmen. Dit verhoogt de kwaliteit van de zwemles en verkort de totale leertijd.
 - 4. Minder logistieke rompslomp voor scholen**
Schoolzwemmen vereist vaak vervoer, omkleden en begeleiding door personeel of ouders, wat tijdrovend is. Zwemlesverlof daarentegen wordt op individueel niveau geregeld en is daardoor logistiek veel eenvoudiger.
-

Hoe werkt zwemlesverlof?

1. Toestemming van school

Ouders vragen bij de school toestemming voor zwemlesverlof, bijvoorbeeld één keer per week. Hierbij kunnen de volgende voorwaarden gelden:

- De zwemles vindt plaats bij een erkende aanbieder.
- De afwezigheid is maximaal 90-120 minuten.
- Er wordt bewijs van inschrijving en aanwezigheid geleverd.

2. Leeftijdsgroepen en flexibiliteit

- Groep 1 en 2 (4-5 jaar): Het lesprogramma is spelenderwijs en flexibel. Verzuim door zwemles heeft hier weinig impact.
- Groep 3 (6-7 jaar): Kinderen zijn zelfstandiger, maar de lesdruk is al hoger. Zwemlesverlof vergt hier meer afweging.
- Groep 4 en hoger: Zwemlesverlof is minder wenselijk, aangezien de onderwijsdruk toeneemt. Zwemles kan dan beter buiten schooltijd plaatsvinden.

3. Registratie en verantwoording

De school registreert het verlof als toegestane afwezigheid, en ouders kunnen via de zwemschool de voortgang en aanwezigheid van hun kind monitoren, zodat het leertraject transparant blijft.

Waarom zwemlesverlof werkt – voor ouders, kinderen én de sector

- Past binnen bestaande verlofstructuren
Zwemlesverlof sluit aan bij bestaande verlofregelingen zoals ouderschapsverlof, waardoor de uitvoeringslast voor werkgevers en overheden beperkt blijft.
- Voordelen voor ouders, scholen en samenleving

Stakeholder	Voordelen
Ouders	Kunnen zwemles zonder stress in de weekplanning inpassen.
Kinderen	Leren sneller zwemmen in een rustige omgeving en zijn sneller zwemveilig.
Scholen	Geen organisatorische lasten door schoolzwemmen, minder impact op andere vakken.
Zwemscholen	Meer spreiding van leerlingen over de dag, betere bezettingsgraad.
Gemeenten & Overheid	Lagere kosten, hogere effectiviteit en meer zwemveiligheid in de samenleving.

Voordelen voor de Zwembranche

De zwembranche kampt met een groot tekort aan instructeurs, vooral door gebrek aan structurele contracturen. Zwemlesverlof biedt de volgende voordelen:

1. Meer werkuren, betere contracten
Zwemaanbieders kunnen overdag meer lessen aanbieden, wat meer uren per medewerker genereert en het aantrekkelijker maakt om personeel vaste contracten aan te bieden. Dit vergroot de stabiliteit binnen de sector.
2. Eerlijke spreiding van lesmomenten
Met zwemlesverlof kunnen lessen overdag worden aangeboden, waardoor de druk op avond- en weekenduren vermindert. Dit biedt meer rust in het lesaanbod en verkort wachtlijsten voor ouders.
3. Kansen voor nieuwe instroom in de sector
Het creëren van meer structurele daguren maakt het beroep aantrekkelijker voor flexwerkers, herintreders en parttimers, wat de instroom in de zwembranche vergroot.

Kosten-batenanalyse op hoofdlijnen

Aspect	Zwemlesverlof	Schoolzwemmen
Kosten overheid	Laag tot gematigd	Hoog (structureel)
Druk op onderwijs	Geen	Hoog (organisatie, lestijdverlies)
Ouderverantwoordelijkheid	Wordt versterkt	Wordt deels overgenomen
Flexibiliteit voor gezinnen	Hoog	Beperkt
Inzetbaarheid sector	Wordt vergroot (meer contracturen)	Niet van invloed

Conclusie en oproep

Zwemlesverlof is een haalbare, effectieve maatregel die de zwemveiligheid van kinderen vergroot, ouders ontzorgt, en de zwembranche versterkt. Het past goed binnen de ambities van de staatssecretaris en biedt een structurele oplossing voor het verbeteren van zwemvaardigheid, zonder extra druk op het onderwijs.

Wij roepen de Kamerleden op om dit voorstel te betrekken bij het vervolgoverleg over de verbetering van zwemonderwijs en -veiligheid in Nederland. Zwemlesverlof biedt een realistisch, betaalbaar alternatief voor schoolzwemmen en kan een bijdrage leveren aan een zwemvaardiger en veiliger Nederland.
